

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 928/2017
26.10.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Соње Павловић и Зорана Таталовића, чланова већа, са саветником Марином Радосављевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Зорана Николића, због кривичног дела отмица из члана 134. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Николића, адвоката Павла Мушицког, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 149/14 од 09.02.2017. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 428/17 од 20.06.2017. године, у седници већа одржаној 26.10.2017. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Николића, адвоката Павла Мушицког, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 149/14 од 09.02.2017. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 428/17 од 20.06.2017. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 149/14 од 09.02.2017. године, окривљени Зоран Николић, оглашен је кривим због извршења кривичног дела отмица из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 16.11.2013. године до 11.12.2013. године. Окривљени је обавезан да суду плати трошкове кривичног поступка у износу од 61.328,83 динара, као и судски паушал у износу од 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности наведене пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 428/17 од 20.06.2017. године, одбијене су као неосноване жалба Вишег јавног тужиоца у Новом Саду и жалба окривљеног Зорана Николића, изјављена од стране његовог браниоца, а пресуда Вишег суда у Новом Саду К 149/14 од 09.02.2017. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости, благовремено је поднео бранилац окривљеног Зорана Николића, адвокат Павле Мушицки, у смислу члана 485. став 1. и 4. ЗКП, а због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9), 438. став 2. тачка 1), 439. тачка 2) и 441. став 4. ЗКП, са

предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или их укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац у захтеву истиче да је оптужним актом јавног тужиоца окривљеном стављено на терет да је предметно кривично дело извршио дана 16.11.2013. године, а да је нижестепени суд из фотографисаних СМС порука које се налазе у криминалистичко-техничкој документацији, закључио да су исте стизале оштећеној у периоду од 30.08.2013. године до 19.10.2013. године, због чега бранилац сматра да је тиме суд изашао из оквира оптужнице, тј. да је првостепеном пресудом оптужба прекорачена и учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Полазећи од наведеног, а како из изреке побијане првостепене пресуде јасно произилази да је окривљени Зоран Николић, оглашен кривим да је дана 16.11.2013. године, извршио кривично дело отмица из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗ, онако како му је то стављено на терет оптужницом Вишег јавног тужиоца у Новом Саду Кти 56/13 – Кт 97/14 од 20.01.2014. године, то је очигледно из првостепене и другостепене пресуде, да је суд правилно применио закон одлучивши на описани начин, јер се побијане пресуде управо односе на лице које је оптужено и на кривично дело које је предмет оптужбе садржане у поднетој оптужници.

Из изнетих разлога, неосновано бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Притом, наводима захтева, којима бранилац полемисе у погледу образложења пресуде везано за датуме стицања СМС порука упућених оштећеној, по налажењу овог суда, задире се у домен чињеничног стања, а што није разлог прописан чланом 485. став 4. због кога окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек.

Надаље, у захтеву се истиче да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер се

заснивају на доказу на коме се по закону не могу заснивати. У том смислу као незаконит доказ, бранилац означава фотографије СМС порука упућених на мобилни телефон оштећене, сачињене од стране МУП РС ПУ Нови Сад, Одељење криминалистичке полиције, Одсек оперативне криминалистичке технике и ПДП број 3045 од 16.11.2013. године, сматрајући да исте не могу представљати доказ у поступку, будући да су сачињене од стране овлашћених службених лица полиције, без наредбе суда.

Одредбом члана 152. став 3. ЗКП прописано је да се претресање уређаја за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају или се могу чувати електронски записи, предузима на основу наредбе суда и, по потреби уз помоћ стручног лица.

Одредбом члана 155. став 1. ЗКП је прописано да на образложени захтев јавног тужиоца претресање наређује суд.

Врховни касациони суд најпре налази да из списка предмета произилази да је пред првостепеним судом у току доказног поступка на главном претресу одржаном 03.02.2017. године, извршен увид у писане доказе и то између осталог у криминалистичко-техничку документацију број 3045 од 16.11.2013. године, у склопу које се налазе фотографије СМС порука упућених на мобилни телефон оштећене, од стране окривљеног.

Полазећи од наведеног и цитираних законских одредби, по налажењу Врховног касационог суда, нижестепени судови нису могли у доказном поступку користити предметне фотографије СМС порука упућених на мобилни телефон оштећене од стране окривљеног (а које се налазе у саставу криминалистичко-техничке документације број 3045 од 16.11.2013. године) јер су исте сачињене без наредбе суда, супротно члану 152. став 3. ЗКП, који изричито прописује да се претресање уређаја за аутоматску обраду података, у који уређај несумњиво, према ставу Врховног касационог суда, спада и мобилни телефон – предузима на основу наредбе суда, па је стога у конкретном случају реч о незаконитом доказу.

Међутим, по налажењу овог суда, како су нижестепени судови чињенично стање у предметном поступку утврдили и на основу исказа сведока оштећене АА, затим у делу и на основу исказа сведока: ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, те исказа судских вештака: психолога Сање Букумировић, др Снежане Попов и др Игора Веселиновића, те увидом у писане доказе и то: записник о увиђају места догађаја МУП РС, ДП, ПУ за град Нови Сад, Група за увиђајно-оперативне послове, од 16.11.2013. године, налаз и мишљење поменутих судских вештака, затим прелиминарни хируршки извештај матични број 2000-87537 и матични број 2087365, овлашћење које се налази на страни 43 списка и записник о телесном прегледу бр. П. 15/13 - то у конкретном случају није дошло до битне повреде одредаба поступка у смислу члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, због које је нужно укидање правоснажних пресуда. Наиме, очигледно је да би и без предметних фотографија СМС порука (које се налазе у саставу криминалистичко -техничке документације број 3045 од 16.11.2013. године) сачињених од стране овлашћених службених лица МУП РС, била донесена иста пресуда.

Имајући у виду све наведено, по оцени овог суда, неосновано бранилац окривљеног истиче да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног Зорана Николића у захтеву за заштиту законитости истиче да у конкретном случају нису испуњени сви битни елементи бића кривичног дела отмица из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗ, будући да претње окривљеног упућене оштећеној из разлога „што је курва, јер због тога не треба живи“, као и „да ће да је одведе на Фрушку Гору, где ће је сва тројица сексуално злостављати на све могуће начине, да мора са њим да остане у емотивној вези, јер ће је иначе убити“, нису упућене у намери да се од оштећене изнуди новац, нити су претње убиством упућене у циљу отмице, па бранилац сматра да се у радњама окривљеног евентуално могу стећи обележја неког другог кривичног дела, као што је противправно лишење слободе или принуда.

Изнетим наводима, бранилац окривљеног указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Међутим, по налажењу Врховног касационог суда, ови наводи захтева не могу се прихватити као основани, а из следећих разлога:

Одредбом члана 134. став 1. КЗ прописано је да ко силом, претњом, обманом или на други начин одведе или задржи неко лице у намери да од њега или другог лица изнуди новац или какву другу имовинску корист или да њега или кога другог принуди да нешто учини, не учини или трпи, казниће се затвором од две до десет година, док је ставом 2. тог члана прописано да ко ради остварења циља отмице прети убиством или тешком телесном повредом отетом лицу, казниће се затвором од три до дванаест година.

Бранилац у захтеву фрагментарно издваја наведене инкриминације као претње упућене оштећеној, не наводећи у потпуности и до краја све инкриминисане речи које је критичном приликом, према изреци правноснажне пресуде, окривљени упутио оштећеној.

Наиме, из изреке побијане првостепене пресуде, произилази да је окривљени критичном приликом, осим у захтеву непотуно наведених реченица, оштећеној упутио и речи „Сад ћеш да видиш курво, шта ће да те снађе, зашто ми се не јављаш на телефон, зашто нећеш да се видиш са мном“..... па је током војње оштећену питао „с ким је сада и ко је плаћа, вређајући је да је курва, те да ако неће више да буде с њим у емотивној вези, да треба да му плати одмах 2.500 евра“, претећи јој даље да ће „морати да ради као курва на Каћкој пијаци, како би му дала те паре“..... „да ће је убити зато што је курва, јер због тога не треба да живи“, при чему ју је неколико пута ударио, и он и старији НН мушкарац, а онда је поново од ње затражио 2.500 евра.....наставио да је удара у пределу главе заједно са НН старијим мушкарцем, наневши јој тиме лаке телесне повреде .....при чему јој је опет претио „да ће да је одведе на Фрушку Гору, где ће је сва тројица сексуално злостављати на све могуће начине, да мора са њим да остане у емотивној вези, јер ће је иначе убити и да мора да му да тражени новац .....“

Полазећи од наведеног, по оцени Врховног касационог суда, из изреке правноснажне пресуде јасно произилази да је окривљени критичном приликом претио убиством оштећеној, те да су наведене претње, оштећеној упућене ради остварења циља отмице, тј. у намери да од исте изнуди новац у износу од 2 500 евра, што је такође наведено у изреци побијане пресуде, те по налажењу овог суда, дело за које је окривљени оглашен кривим, а како је то описано у изреци првостепене пресуде, садржи сва законска обележја кривичног дела отмица из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗ.

Из изнетих разлога, по оцени Врховног касационог суда, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Бранилац окривљеног у захтеву указује да су побијане пресуде донете уз повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер је првостепени суд обавезао окривљеног да на име трошкова кривичног поступка, између осталог плати и износ од 23.250,00 динара, и то браниоцу постављеном по службеној дужности, адвокату Петру Цветковићу, на име одбране окривљеног, иако се према наводима захтева, ради о обавезној одбрани, за које трошкове бранилац сматра да морају пасти на терет буџетских средстава, а никако на терет окривљеног.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП је прописано да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка. Ставом 4. тог члана, између осталог је прописано и да се нужни издаци постављеног браниоца (члан 76.), у поступку због кривичних дела за која се гони по службеној дужности, исплаћују из средстава органа поступка унапред, а наплаћују се касније од лица која дужна су да их накнаде по одредбама тог законика.

Одредбом члана 264. став 1. ЗКП прописано је да кад суд окривљеног огласи кривим, изрећи ће у пресуди да је дужан да накнади трошкове кривичног поступка.

Полазећи од наведеног, а како је изреком побијане првостепене пресуде окривљени Зоран Николић, оглашен кривим због кривичног дела отмица из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗ, за које се гони по службеној дужности и како је суд у изреци пресуде окривљеног обавезао да накнади трошкове кривичног поступка, у које трошкове, између осталог спадају и трошкови унапред исплаћени из буџета, и то трошкови браниоца постављеног по службеној дужности, то је по оцени Врховног касационог суда, нижестепени суд правилно применио закон одлучивши на описани начин о трошковима кривичног поступка.

Имајући у виду наведено, по налажењу овог суда, неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Марина Радосављевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.**